

Nuorttanaste

Kristalaš mano bladde.

»Gæča mon boadam farga«

»Leket maidai digis garvvasak.«

No. 1.

Januar manost 1900.

2^{be} jakkodak.

Olbmu aigge.

Odða jagejurddagak.

Gæča aigge, man dat jottelet manna. Aigge læ Ibmela addaldak olbmu; geččop mi damditi bærrai, manlakkai mi aiggamek adnet! Aigge læ maidai divras, ja mi ællep dam sist dušše ovta gørde. Bibala oai-vel mielde matta dat goččojuvvut armo-aiggen; dastgo dam ællem-aigest læ dat, atte olmuš bivdda ja oažžo Ibmelest armo, son oažžo anddagassiaddjuvvut buok su sud-doides. Jesus goččoda dam min aige oap-paladdam-aiggen; dastgo son davja olbmu ællem-aigest oappaladda olbmu. Paulus goččoda min aige vuogas aiggen ja bestuju-me-bœivven; dastgo Ibmel læ gavdnamest juokkehažži, gutte duotta gattamuša ja buoradusa čađa occa su.

Olbmu aigge adnujuvvu riekta, ja dat adnujuvvu boastot. Mi aiggop oanehassi gæčadet, gæk dak læk, gæk aige boastot adnek ja gæk dam riekta adnek.

I

Gæk adnek aige boastot?

Dat gačaldak orro mu mielast dal heivvemen burist. Mi læp gieskat boaris jage loapatam ja odða jakkai loaittastam; juokke gavppe-olmai daina beivin čađagæčad girjides (gavppeprotokoaloides) oaidnem diti, manlakkai son cœvca gavppenes, lœgo son boaris jagest ouddanam vai lægo son maņas mannam. Nuft maidai læ sielo bælest darpašlaš, atte mi davja gæččat bær-ri manlakkai mist adnujuvvu Ibmela ar-

moaigge; dastgo mi ferttep logo dakkat juokke bæive ja dimo oudast, maid mi da-be vasetet.

Boastot adna armo aige juokkehaš, gutte dam maielmest ælla ibmelmaettom ællema, gutte garroda, suolada, furuša, gie-lista, bætta j. n. v. Dak læk dak grovva, stuora bagjelduolbmamak, maid juokke ol-lesjierbmak olmuš dietta læ suddo; mutto almage oaidnep mi, atte ænas oasse olbmu-in elek dai fastes suddoi siste. Oamedovo-do si læk ožžom oadðad dam vuoinalaš jab-min hirbmuš nakkari, si illodet ja havsko-dallek sin boastodagoidæsek siste. Nuft smavaset algge si vuost dukkoraddat sud-doin, ja oudalgo si ječa dam aicce lei sud-do famo ožžom sin bagjel.

Manlakkai læk don, rakis lokke, ad-nam du aigad, lækgo don adnam dam Ib-mela balyvalusast, vai lækgo don okta dai-na, gæid mon æska lœm namatam. Jos læžžak boaris jage vasetam boastot ja fas-tes ællim siste, alle damlakkai dam jage alge. Daga gattamuša ja jorggalusa dam oðða armojage algost! Rokkadala Ibmel, vai du sielo čalbmek rappasivče oaidnet vuost suddo buok su fastevuođastes ja manjil fast armo su lieggosvuodăstes!

Mutto aei aivestessi daggar groavva suddolažak boastot ane armoaige, min sær-vest gavdnujik ollok, gæk aei æle fastes suddoi siste, daggarak, gæk fasten adnek snoalamo, garo, værrevuođa j. n. v., muttc almage adnek boastok armoaige. Mutto-mak sist læk ješvanhurskasak, si arvvalek, go si čabba olgoldes ællim adnek, gal si

audugassan šaddet, ja si anek ječaidæsek buorebun go cera olbmuk, dego farisealaš tempelest celkkek si vaimosek siste: »Mon gitam du, Ibmel, atte mon im læk nuftgo æra olbmuk« j. n. v. Daggar olbmuk aei læk goassege dovddam suddo sudden, ja damditi i læk darbbašuvvum arbmo.

Muttomak fast gavdnujek, gæk gal hui burist dittet, atte jorggalus læ darbašlaš, mutto si dam hælbadet, si jurdašek i læk vela hoappo, gal jorggalussi ain læ aigge. Si hælbadet buocamsænga ja jabmen boddø ragjai. Manggasi šadda dasto manqid — ila marppid, ja si fertejik jabmenbodost dam duoðastusa maielbmai guoðdet: »Mon Iæm aiggam maielmest boastot vase tam!«

II.

Gæk adnek aige riekta?

Daggar olmuš, gutte Bassevuoija læ addam čüvgget su vaimos ja marppil gululaš læ Vuoija jidni, riekta adna armoaige. Son i æle beivides duššas, son armobodoiđ divrasen adna. I dusše borram, jukkam ja ječas bivtastam varast æle daggar olmuš mutto son læ halo ožžom occat almalaš dingad, dam borramuša, mi bista galažat. Su aiges son adna Ibmela balost ja buore gæčala dakkat sikke Ibmel ja olbmui ouđast. Son i œle dušše ješječas diti, mutto maidai æraid diti. Ollok min aige el-ek dušše ječasek diti, aei vækked nubbe aei vuoinalažat, œige rubmašlažat. Daggar olbmuk ellek beividæsek duššas.

Muittalus.

»Edne mon lœm boastot ællam mu aiggam,« celkki muttom nuora gandda, gutte læi jabmelen, su ædnases.

»Alma don læk Ibmela manna, don læk goit dam dovdastam manga jage,« vastedi ædne.

»Mon jakam gal dam,« celki fast barne, »atte mon Ibmela manna lœm; mutto mon im læk vittanuššam Jesus birra, mon im læk sardnom mu barggoguimidasam Jesus birra, ja damditi dovdam mon dal, at-

te aigam lœm boastot adnam.«

Damlakkai dovdai dat nuorra gandda go son jabmegodi. Moff læ dal duina, rakis lokki? Lækgo don adnam aiggad riekta?

Lappum bardne.

(Lassi 11ad nummari.)

Mutto go Kristus læ jabman buokai oudast, de læk si buokak jabman, cækka apostal. Jos Kristusa »lonastusamakso« i livči læmaš olles Ibmela laga gaibadussi, de dalle lifče ačeviesso læmaš agalažat stenggijuvvum. Aivvestessi Kristusa littovara bokte læ dat, atte jabmenfanggak frialuittjuvvujik laga biejost, gost goaikanas-ge armo laktadamčacest i gavdnu. (Sak. 9, 11. Damditi cækka Jesus: »I oktage boađe ače lusa alma mu taga.« Dastgo alma Kristus vara olgosgatusa taga i læk andagassiaddujubime.

Buok dat, maid Kristus ællemines ja jabmemines læ fidnem ja addam migjidi, vaivan suddolažaidi, dat læ dat, mi ovta oaivvesumimast dast goččajuvvu »dat buorremus bivtas.« Dat addujuvvu lappum barnidi ja nieidaidi, go si sidi bottek, ja dat læ sigjidi mærreduvym »agalaš aigi rajest.« (2 Tim. 1, 9). Dat migjidi Kristus siste skenkijuvvum vanhurskesvuotta gulla migjidi, juogo mi dam sisa garvutuvvup daihe æp; mutto jos mi æp boađe Ibmel lusa ja garvutuvvut daidi vanhurskesvuoda biktasidi, de mi æp matte šaddat vanhurskesendakkujuyt. Jos okta burisrakaduvvum dallo lifče skenkijuvvum ovta vardnutes golggolažži, de son almage ferttesi jabmet aitarkočetta ja varnotæbmen, jos son i vuostaivaldde dam su obmudagas. Damditi læ dat duotta, maid okta lœ cækkan: »Dat, gutte vuostaivaldda dam, mi læ buokaidi addujuvvum, sust lœ dat, mi buokain i lœt.«

»Suorbmas su gitti.« — Dal galggek buokak diettet ja oaidnet, atte son læ man-

na ige balvvalægje. Dal læ son sæileduvum loppadusa Bassevuoinain. Dat sielo hallo-šuokatus: »Bija mu sæilen du vaimod ala, sæilen du giedðad ala,« læ dal ollašuvvum, go ačce Vuoiŋa panttan addi.

Dat suormas, mi su jorbasvuodas dití alma algo ja loapataga læ, mærkkašatta Ibmela agalaš rakkisuodža suddolažzi. Manga suorbmasa siskabællai læ čallujuvvum: »Agalaš aigai læm mon du;« mutto i oktige nuft ollis duottavuoðain dak sanek læk čallujuvvum go dam suorbmasi, maid lappum bardne oažžoi, go son ačce sidi boði. Jos son dam su oðða dilistes guosgege algga æpedet, de dat imašlaš suormas eritaga ja buok æppadusad.

Nuft ædnagak, guðek dolvvujuvvujek Ibmel vuoinast, dak læk Ibmel manak. Rom. 8, 14.

Bassevuoina dugjo alelessi oskolaža siste ja doalvvo su dasa, mi Ibmelli dokkalaš læ. Oskolaš šadda dovddat vaši soddoi ja alga dam fastten adnet; oudal likoi son dasa. Maidai doydda son dal darbaš Ibmel sane lokkat, oudal i læm favdnadet hallo dasa. Jurdda Ibmel ala orro dal su vaibmoi buore dakkamen, oudal læi dat su mielast baltos. Dal dattc olmuš oktisærvvat oskolažaiguim, oudal haledi son æppeoskolažai særvest ællet.

Dat oðða hægga oidnujuvvu maidai dast, atte nælgge lœ boattam silloi Ibmela aši diettet ja dam boatte ællema harrai æmbo ibmerdet. Buok dam siste duoðašta Ibmela vuoina — gutte sane čaða sardno — min vuoinain — merkkjuvvu dam oðða luondost —, atte mi lœp Ibmala manak. Ja jos mi lœp manak, de mi lœp arbolažak, Ibmela arbolažak, ja Kristusa arbäguimek; damditi berrep mi alelessi illodet dam mavslaš suorbmas dití; dastgo dat læ pantta ja sæille min mannarievte ala almalaaš ačamek lutte. »Dak, gæina Kristusa vuoina i læk, æi gula ſudnji.«

»Gabmagid juolggidi « Basse čallagest læk juolggék adnum govvan bæivalaš

ællimi — vagjulussi. Dal addujuvvujek bardnai oðða gaamagag. Su ællem ja vagjolus šadda oðas. Dat ouðis boaris œllem læ vassam. Dal galgga son vagjolet Kris-tusa juolggeluodai mielde. Jesus cækka: »Mu cavcek gullek mu jiena, ja si čuvvuk mu.« Atte okta Ibmel manna davja mædda ja snuoggasa, dat i nubbaštutte dam duottavuoða, atte son alelessi rabba čuovvot Jesusa, ja maidai čuovvo su, jos vel nuft oskaldasak ja burist i šattage go galgaši ja berreši. Oskolažast læ alo æmbo hallo go navcak Jesusa luodaid čuovvot.

Bardne i tinem bargos bokte, ige oastam ruðaidesguim daid gabinagid; mutto son oažžoi daid aibas nufta, nuft maidai dam »buorrmas« bikta.« Dat čajeta migjidi, atte bassendakkujubme dam ællem siste læ okta likka fria ja ansaškættes arbmo-addal-dak Ibmelest suddolažzi go vanhurskesendakkujubme. Bassendakkujubme čuovo vanhurskesendakkujumest, dego bæivaš čuovggas olgosvuolggal aldest bæivest.

Ollo dingak gavdnujek luondo rikast, maina čuovgga vuolgg, daihe mak čuvgu-dattet; mutto i oktage daina matte dugjot bæivadaga. Nuft maidai vuoinlažat. Ollo gavdno maielmest olggoldes ibmelbalolas-vuotta, buorredabalašvuotta, angirvuotta religioni, stuora ja alaget arvost adnujuvvum sardnedam-addaldagak, čaba vagjoltus ja muttomagan osko maidai Ibmel ala; mutto buok dat i læk mikkige æra go Nadab ja Abihu a m a s o a f f a r - d o l l a . Juokke biballokke dietta, moft sonodi gævai 3 Mos. 10.

Oudušedin ja čieŋalasad jurdašedin dam su vaibolaðis ačes arvvedmættom rakisuodža ala goessa lappum bardne gabmagid julggidi. Dast oappat mi gæino bassendakkujubmai. Dat okta aino rivtes bassendakkujubme læ dat, maid Ibmel Bas-sevuoina bokte dugjo dam vanhurskesendakkujuvvum oððasestriegadam olbmo sil-loi.

Almage i galgga oktage dam nuft

jakket, atte Ibmel gaskaomitaga boatta ja dego nakketa min sisa dam addaldaga, dego lifcimek mi datotes galddak ja gæðgek.

Jos oktage nuft jurdaša ja daina jurdagen mædda manna daid gaskaomid, maid Ibmel sanestes læ migjidi fallam, — son vissasi farga ſadda vuoiqalažat jabmet ja Bærgalaga valde ja famo vuollai boattet. Goccevašvuotta, sadne ja rokkus ja vuoste-hakko buok dam vuostai, mi baha læ fertte adnujuvvut. Vuoina jiedna fertte mai-dai fuobmajuvvut; mutto buok dam siste aep berre mi vajaldattet, atte sielo bestuju-me duogje algost loppi læ Hærra ječas dak-ko. Son læ dat, gutte dugjo buok min sis-te su ječas dato mielde. Jesus cækka: »Alma mu taga epet di satte maidege dak-kat.«

Fabmo basse ællemi ja Ibmeli buorre-dokkalaš vagjolussi i gavdno laga bakkomin ja garra duomoin. Ige dat ožžujuv-vu daina »mangga bagadegjin«, maid bir-ra Paulus sardno. Rom. 2, 20.

Loappa boatte nummarest.

Duotta kristalaža lavla.

Alt jeg har forladt for Jesus.

1. Jesus diti buok læm guoððam. Maielme læm hilggom maid. Mon dam ilo vajaldattam, go Golgatha muittašam. Jos vel ustebak mu hilggok, maielme bilko maistašam, bæstam čuožžo jes mu baldast, ja mon suina vagjolam.

Kor:

Farga ællim ækked boatta, dat manje-mus boddo dab'. De læm fria vadoin vaivin. Pærpoartak rappasek.

2. Go mu sidi Jesus goččo ja mon sane oažžom sust, de mon oskom, atte Hærra muina jabmen lægest læ. Gidda doalam loppadusast,

maid jes addi mudnji son:
»Mon læm mielde — Alle bala.
Pærpoartak rappasek.

3. Nubbebællai Jordandeno vagjolam mon roakkadet joksam diti gavppuga, mi ællim dænogadest læ. Bestum vuoinai ædnam siste ællim muorra ruonas læ. Engel ilo oažom oaidnet. Pærpoartak rappasek.

Rokkusvakko.

Juokke jage algost læk daina manjib jassin dollujuvvum dak nuftgoččuduvvum rokkusvakkok birra maielme duotta kristalažain. Oskolažak buok kristalaš dovdastu-sain oktibottek juokke ækked nubbe vak-kost oðða jagest ja rokkadallet Ibmeli eri-noamaš dingai harrai. Oudal go rokkus alga sardneda okta daihe guoytes dai mœr-reduvvum avnasi daihe tækstaibirra, ja go sardne læ nokkam luoittadet buokak či-bi ala ja okta nubbe manjist rokkadalla Ib-meli ja gitta su.

»Nuorttanaste« čajeta lokkidatas daid avnasid, mak dam jage rokkusvakkost ad-nujegje:

Sod nabæive dam 7 id januar.

Avnas, Kristus særvegodi oavve, ja særvegodde Kristusa rumaš. Tækstak Ef 1, 22—23. Kol. 1, 18; 3, 15.

Vuosargadam 8 ad januar.

Soddo dovdastus ja gittalus. Dovda-stuvvu gittemættomvuotta Ibmeli su rakis-vuoda oudast ja æppegululašvuotta Basse-vuoina vuostai ja bibala ovtagærdasas čiel-ga ravvagi vuostai. Dovdastuvvu maidai fuoladmaettomvuotta evangeliuma viddedæb-mai ja Ibmel sane bagjelgæččamvuotta, Sa-bata bagjeldoalbmama ja vuostehakko Bas-sevuoina vuostai. Dan. 9; Esra 9, 5—8.

1 Joh. 1, 8—10; Sal. 51. Sannel. 28, 13.

gittalus evangelium vuoto oudast, biala olgusviddedoeme oudast oðða gielaidi, vuoinalaš ouddanæme oudast čoaska særv-vegoddin.

Rokkus bestujume birra daina dovdastuvvum soddoin ja riggasæbbo buristsivnadusa ja ouddanæme birra dam buori bargost, nanncsæbbo osko birra duottavuoða ala ja rievtalaš rakisvuoda birra Ibmeli.

Maidai rokkadallujuvvui famolebbo almostusa birra Kristusest oskolažai beeivalaš ællem siste ja stuoreb vuoina famo krislalažai særest. Job. 42, 5, 6; 1 Joh. 2, 24. 2 Pet. 3, 18. Ef. 4, 1. Joh. 14, 23. Math. 5, 16. Joh. 16, 13, 16. Rom. 11, 26. Ap. dag. 1, 10.

Maŋnebarga dam 9 ad januar.

Særvvegodde

Rokkus æmbo bassevuoda birra særvvegode balvvalejin. Rokkus sardnedanjammat ja dai birra, gæk dam siste barggæk, ja rokkus æmbo suovalašvuoda birra kristalažai gaskast. Kol. 2, 22. Math. 15, 9. Gal. 3, 20.

Gaskavakko dam 10 ad januar.

Naššonak ja raððejægjek.

Rokkus dam birra, atta raððejægjek saddaše suorgatussan buok dasa, mi baha læ, ja atte si jeðaidæsek dovdastifci Ibmela balvvalæjen, ja atte si jakkasegje, atte sin fabmo læ sigjidi addujuvvum dam alemus gonagasast. Atte olmuslašvuotta ja kristalašvuotta ouddanifciga baldalagaid dam kristalaš maielmest, atte jugišvuotta heittujuvvusi ja nuft maidai slayvariak ja buok issurasvuotta dubmejuvvusi, atte gostikkenessi kristalaš olmuš gavdnus bibal arvost adnujuvvusi, vuoinadambæivve bassendollujuvvusi, religijona friavuotta alelelessi bisoja bæraš ibmelbalvalus gavdnusi. Sal. 2. ſi Rom. 13, 1—7. 1Tim. 2, 1—6. Sannel. 8, 15.

Duorasdagadam 11 ad januar.

Bærašællem ja skolak.

Rokkus dam birra atte kristalažak gævatek jeðaidæsek oðða testamenta oapo mielde. Atte gaskavuotta manai ja vanhemigaskast, parragodi gaskast, æikadi ja balvaljei gaskast, barggoaddi ja bargi gaskast mattaši šaddat oktašas avken. Atte dalo vangel ja biballokkam šaddaši davalalaš. Atte buok alla skolak aledifce Ibmel sane ja ouddidivče bestujume bargo studentai særest, atte ollok sikke oapatejin ja mattajejin jørggalivče jeðaidæsek Ibmel gului. Ef. 3, 15. Kol. 3, 17. 4, 1. 2 Tim. 1, 5. 3, 14—16. 1 Joh. 2, 12—14. 2 Joh. 4; 3 Joh. 4. Ap. dag. 2, 17, 18.

Bærjadagadam 12 ad januar.

Olggoædnam miššon.

Rokkus dam birra, atte dat miššon angirvuotta, mi kristalaš særvvegoddin juo gavdui ain æmbo lassanifc. Atte særvvegodde goccaši riftes ibmardussi su gædnebasvuodas ja stuora bargos aednam salten lœt ja čuovgasen sin særest, gæk sævdnjadasast vagjolet. Atte stuoreb sisacøaggem sieloin Ibmel riki mattaši dappatuuyvat ja stuoreb ja čuovgasæbbo kristalaš ællem ma taši šaddat. Math. 28, 19, 20. Ap. dag. 1, 8. 8, 4. Es. 62, 1, 2. 1 Tes. 1, 6—10 Ebu. 12, 2—4. Es. 8, 11.

Laverdagadam 13 ad januar.

Miššonbarggo sidaædnamest ja Judalažai lutte.

Rokkus dam birra, atte barggo Judalažai særest krovniduvvu oudastmannamin ja rakisvuoda ja famo vuoiqna raððeſi bargi lutte. Atte sidamiššon barggo doaimatuvvuši alma rido ja nagotaga basse okta-mielalaš bargoin vuostaibarggam diti dai min aige raððejægje suddoi, nuftgo jugišvuoda, spelama, garrodeme, sabata æppesbasutæme, suddolaš havskudallama ja nuoskes ællema. Rom. 11, 5, 25—29. Esek. 34, 1—6. Math. 25, 32—46. Luk. 13, 29

Math. 5, 29; 1 Kor. 3, 8; 1 Pet. 3, 8.

Sodnabæive dam 14 ad januar.

Sardne: Kristusa lattok — mi daggo-bokte arveduvvu. 1 Kor. 10, 17. Ef. 4' 16. 1 Kor. 12, 22.

Pappa Stockfleth.

Muttom kristalaš darogiel bladest lok-kujuvvu dam samedi nuft burist dovdos pappa Stockfleth birra čuovvovaš muittalus:

Dat vaivvalaš ja ječasbiettalægej ællem, maid Stockfleth daina ollo jagin sani balvvalusast Sameædnamest ani dagai su duottavuodast rokkusa olmajen.

Okta boaris viessobigga (hus;omfru) gutte Stockfleth lutte læ balvvalam muittala: Stockfleth æmed buocca hui sagga. Ovta sodnabæiv ided, go son læi buok hæ-jomus, vižžujuvvui hoapost doavter. Go læi son visodet iskadam dam buocce, celki son vuigistaga Stockflethi, atte i šat læk æmbo doaivvo; oanekaš bodo vel, ja son læi dam ilmest erityagjolam.

»Boastot don dal arvvedak,« bakkodi Stockfleth, »mon lœm rokkadallam Ibmeli, atte Sara galgga mu maŋŋai baccet.«

Go doavter læi mannam, luoittadi son čibides ala akas sanga ouddi ja dolli nannoset gidda Ibmeli dego Jakob, gutte i dattom lnoittet su: »Rakis Ibmelam,« celki son, »ik alma don valdde Sara erit must, alma don ješ oaidnak, atte mon su taga im satte maidege, ja atte dat læ Sara, gi læ dakkam buok dam, maid don mu bokte læk ožžom dakkujuvvut. Divte su cellet mu maŋŋil, alimage šaddus du datto; mutto ik alma don valde su.«

Damlakkai loapati son rokkuses. Væhæ maŋŋelest ringgijegje girkobiellok. Stockflet čuožželi bajas ja garvvodi girkoi vuolget. Viessojomfru, gutte dam oini, suorganemini celki: »Na, vuolgakko don dal min lutte erit? Fruva farga jabma. Son oažžoi

dam oanekas vastadusa: »Jalla, aito dal fertem mon vuolget.« — Sakrestia siste gaibedi son, atte sardnestuolost galgai rokkadallujuvvut su aka oudast. Son buore mašost ibmelbalvalusa doaimati, ja oroi gir-kost dassačigo buok læi gærggam, dastc skiermoi son sida gului. Su æmed læi dal buorrebus, davdda læi guodðegoattam su. Stuora haledusain dam muittalet viegai bi. ga Stockfleth ouddald ja čuorvoi: »Fruva læi buorreb!« »Mon dieðam dam,« vastedi vuoras.

Væhæ mastge.

Europa ænemus soattehalolaš æna

fertte vissa Engelandda læt. Dam 11ad Oktober mannam jage algi Brittalaš rika su 40ad soadee dronnek Viktorja 62 jage »rafhalaš-raððejume« ai-gest. Okta franska bladde ouddanbigja čuovvovaš lista dai sođi birra:

Soatte Ruosain — dam jage 1854.

Golbma soađe Afghanistan — daina jagin 1838, 1849, 1860.

Njellja soađe Kinain — daina jagin 1841, 1849, 1856, 1860.

Guokte soađe Sikherniguim — daina jagin 1845, 1848.

Golbma soađe Kafarigum — daina jagin 1846, 1851, 1877.

Golbma soađe Birmain — daina jagin 1850, 1852, 1885.

Ovce soađe Indiast — daina jagin 1857, 1860, 1863, 1864, 1869, 1890, 1895, 1897.

Golbma soađe Ashantis vuostai — daina jagin 1864, 1873, 1879.

Soatte Abyssinienin — 1867.

Soatte Persienin — 1852.

Soatte Zululažaiguim — 1878.

Soatte Basooeri vuostai — 1879.

Soatte Egyptenest — 1882.

Golbma soađe Sudanest — 1894, 1896 1899.

Soatte Zansibarast — 1890.

Soatte Matabelelandast — 1894.

Guokte soađe Trasvaalast — 1881 1899.

Goas nokka dat jakkečuotte?

Dam birra læk juogaduvvum arvalusak. Mottomak arvvalek, atte dat 19ad jakkečuotte loapai dam manjemus 31ad decamber, aerak fast jakket, atte min jakkečuotte nokka boatte jage loapast, nabo dalle dam 31ad december 1900. Min mielast orro dat ašše læme čielgas, atte mi dal ællet dam manjemus jagest dam jakkečuoðest; dastgo juokke talla, ni loappa nullain, læe loapategje ige algatægje talla. Dat læ nulla daihe nullak, mak loapatek logid, čuðid, duhatid j. n. v. Æp mi læp guossege oapatuvvum lokkat 0, 1, 2, 3, j. n. v., dego nulla livči algatajæ talla. Nabbo dalle alga 20ad jakkečuotte oðða jage rajest 1901.

Rakis sabmelažak!

Nuftgo di dal diettebetek læp mi sabmelažak ožžom guokte kristalaš mano bladde, namalassi »Nuorttanaste« august mano rajest 1898 ja »Sami usteb« april mano rajest 1899. Dat læ dal min gædnegasvuotta lokkad daid oðða bladid, nuft atte mi lagamuš boatte aigest algašæimek oažžot bladid davjeb uccemusad guovte gærde manost, ja gi dietta jos vel vakkobladdenge i šaddaše.

Daina jatin 1874—1875 olgosbodi maidai okta samegiel blade Čaccecollust, dam namma læi »Muittalægje«; mutto samek legje dalle fuolamættomak, aí viššam barggat blade viddedet væhašge, ja damditi fertti dat bladde orostet.

Dolop mi dal dam guokta blade; nakitekop giedža lommi valddet bursa bajas, ja ocop kr. 1,00 »Nuorttanastai ja 80 øra »Sami ustebi«. Juokkehaš dietta, man avkalaš dat læ bladid oažžot min ječamek gilli. Bargop mi buokak daid bladid viddedet nuft buoremusad, go mi sattep, amas daiguim manna nuftgo »Muittalejin« manai 25 jage dast oudal.

Lavvonjargast, Tanast 2. 1. 1900.

Henr. A. Henriksen.

Son ferti makset.

Muttom darogiel bladest lokkujuvvu: Ovdeb beive čokkajegje muttomak Aarhus assin moadde vuolaglase birra daggar muttomlagan kafhevuvodembaikest. Go dat allajienad arvvotes sagastallam læi jaskudam, ja selskappe galggai vuolggjet, læi okta sist nuft likkotæbme atte snuoggasi ja vælččasatti giedas erit laððasest: son dieðostge algi alaget huoiggot bakčas diti. Su skipparak saddejegje dasto sane doaktari. Doavter boði dallanga, ja gietta læi farga fast laððasest.

Dcavtir celki dasto: »Must lœ hoapo, dat maksa 10 krovna.«

Olmai algi biettalet maksemest. »Mon im læk viežžam du,« celki son, »ige mu giedast favdnadet vaillom, im mavse gal im eisege.«

»Ikgo don aigo makset?«

I son aiggom.

»Vai nu', ik don aigo makset, celki doavter ja doppi olbma giti nuft nannoset, atte fasten raukai laððasest erit. »De dal læ du gietta sæmmalagan go dalle, go mon bottim, ja farvel dall!« Sæmmast algge bakčasak nuftgo oudal, ja su huoiggom læi arke gullat. Gietta hængai dego lode baččum soajga.

»Juogo dal aigok makset,« jærra doavter, »jos ik, de mon manam?«

De — gal aigoi son makset.

Doavter oažžoi dam 10 krovna, ja olbma giedža fast laððasi oažžoi.

Trasvaalsoade

birra i læk gullum daina manjemus vakko-in favdnadet. Almage matta damaðe arve-duvvut, atte engelas olmai i stuora vuoitoid læk oažžom

Engelandast læ stuora vassse radððejume damdit go dat mieðiti algget soattat ige dadde buorrebut stivrre ašid Boariguim.

Oktasažat arvvaluvvuu, atte daina maŋ-

jemus beivin, atte garraset læ sottujuvvum; mutto i oktage oažžo diettet, moft læ goabbainge gævvam; dastgo Engelanda valdest buok telegraflinjak læk, ja son i almuk æra rikaidi aerago dam, mi su miela mielde læ. Muttemak štuora famoin æi liko dasa, atte telegraffa stengijuvvu æra našsonai oudast, ja Tyskalažak læk hirbmädet suttam daudit go moadde tyska poastadampa valdujuvvujegje Engelasain. Amerikanalažak maidai nimmurek, dainago okta sin skipain læ valddujuvvum.

Muittaluvvu maidai, atte Engelanda læ Spaniolast bivddam 50,000 daina soaltatin, gæk Kubasoadeš sidi dolvvujuvvujagje.

*

Dallegc soatte læi manjemus Boarin Engeianda vuostai, vuitte 500 Boara Majuba vare maddagest stuora vuoto 5000 engelasolbma bagjel. Boarak legje gattemen dam aino gorse, man čadå mannujuvvu Nalalest Transvaal sisä. Dat engelas generaala divti čikoset ija jaskavuoða siste stura vaivin ja bargoin 1000 olbma fievreredet kanonaid Majuba vare ala. Go sidam bargost legje gærggam ja lavoidæsek legje ožžom bajas guovso algost, de fuobmajege si, atte 200 boara legje sin manist, Engelasak gačče olmai olbma manist juokke skuotast, maid Boarak bačče, dassačigo dak duhat engelas soaltahak suorgganegje dego Medianitalažak Gideon aige. Si batarussi vulgge nubbebaellai vare. Boalažak vuotte engelas olbmai lavoid ja ravast oaiive lavllu: »Min nanna ladne Ibmel læ.«

Boari tappa læi aito okta olmai, mutto Engelasak tappejego moadde čuode.

Ovta engelas soaltatest, gutte battarusi bæsai, jerrujuvvui, moft dat ašsi matilæt. Son vastedi: »Mon dam im matte čilgget; mu mielast orro aritegen obba dat ašse.« — Ašse læ dat, atte Ibmel læ Boariguim.

Muitte ainasrak makset »Nuorttanaste!«

D. L. Moody,

dat stuora evangelium sardnedægje, okta Hærra famolæmus duodæstegjin min aige, læ mannam sidi dam agalaš vuoiŋadussi.

Dam saga burtti telegramma œdnam birra 3ad juovllabaeive. Moody namma læ doydost birra dam kristalaš maielme, vissa maidai soames sabmelaš, gutte darogiela væhašge logada, dovda su.

Vuoi man välväsen dadde maielbme šadda, go daggar olbmak javkkik! Hærra læi bigjam Moody su bargoses, ige oktage satte dævdet su guoros saje, daggobokte čajetuvvu, atte »okta stuora olma i Israelist læ vœlla nanam.«

Moody riegadi dam jage 1837 Northfieldast, Massachusettsast. Nabbo dalle eli son 62 jage. Nuorran juo gavdnai Hærra su; son algi dallan barggat sodnabæiv-skolast, ja manjil sardnedesgodii. Duhatak læk su sarni bokte ja su usteba Sankey lavlagi bokte dolvvujuvvum sævdnjadasast čuovg-gassi.

Holas odda jage savva dam blade olgosadde buok »Nuorttanaste« lokkidi!

Fuobma dam!

Dal, go »Nuorttanaste« dinggujuvvu juokke poastarappe lutte, æi darbaš si, guðek dam jage algo rajest dingujek, čallet olgusaddai oažžom diti blade. Buok uccemus vaivve ja gollo læ mannat lagamus poastarappe lusa, makset dam krovna ja dobbe dinggot blade.

»Nuorttanaste“ matta dinggujuvvut juokke poastarappe bokte ja maksa ovta krovna jakkodagast.

Bladde olgusboatta ovta gærde juokke manost.

»Nuorttanaste prentejægje ja olgsdoaimatæg je læ G. F. Lund Sigerfjord, Vesteralen.